

ÚVOD DO VYUČOVÁNÍ DĚJEPISU

Minulost – zdroj poučení

Orientace v čase – den x noc, roční období

- měsíc, týden, den ----- **KALENDÁŘ** ----- **DATUM UDÁLOSTI**

(den, měsíc, rok)

- roky, desetiletí, století, tisíciletí (*milénium*)

LETOPOČET = pořadí roků počítaných od nějaké významné události zvolené za jeho počátek

- křesťanský l. – počátkem je rok narození Ježíše Krista

0

před naším letopočtem (př. n. l.) našeho letopočtu (n. l.)

před Kristem po Kristu (po Kr.)

(př. Kr.)

STOLETÍ

1 – 1. st.

69 – 1. st.

903 – 10. st.

1415 – 15. st.

27 př. n. l. – 1. st. př. n. l.

2020 – 21. st.

1212 – 13. st.

663 př. n. l. – 7. st. př. n. l.

HLAVNÍ OBDOBÍ DĚJIN:

1. Pravěk (od poč. lidstva = 3 mil. př. n. l. – 3 000 př. n. l.)

2. Starověk (3 000 př. n. l. – asi 500 n. l.)

3. Středověk (500 – 1492)

4. Novověk (1492 – 1900)

5. Doba nejnovější, současnost (od r. 1900)

HISTORICKÉ PRAMENY

- slouží k poznání minulosti

- „*paměť národa*“

- uchovávány v muzeích, galeriích, archivech a knihovnách

1. **Hmotné prameny** – vázy, zbytky budov, lebky, zbraně, nástroje

2. **Písemné prameny** – listiny, zápisy, kroniky, deníky, náhrobní nápisy ...

KULTURNÍ PAMÁTKY

- hrady, zámky, domy, lidové stavby

ARCHEOLOGIE

- *archaios* = starý, starobylý; *logos* = věda, slovo

= věda zkoumající starobylou minulost pomocí hmotných památek (pramenů)